-de/-da: Bitişik mi, ayrı mı?

Kuralı keşfedelim

- Bulunma durumu eki -de/-da sözcüğe bitişik yazılır: dolapta, okulda, bahçede.
- Bağlaç olan de/da ayrı yazılır ve cümleye ‘bile, dahi’ anlamı katar: Ece de geldi.
- Bağlaç cümleden çıkarılınca yapı bozulmaz; bulunma eki çıkarılınca sözcüğün anlamı bozulur.
- Bağlaç olan de/da hiçbir zaman te/ta biçiminde yazılmaz. Özel addan kesmeyle ayrılmaz: Ankara'da.

1 Yazım doğruysa D, yanlışsa Y kutusunu işaretleyiniz.

□ D □ Y Bahçede bizi bekleyen iki arkadaşım vardı.	□ D □ Y Kardeşim de benimle müzeye geldi.
□ D □ Y Bu kitabı Elif'de okumuş.	□ D □ Y Sepette üç elma, masada da iki armut vardı.
□ D □ Y O da yarışmaya katılacağını söyledi.	□ D □ Y İzmir de yaşayan teyzemi aradım.
□ D □ Y Akşamki toplantıda sen de konuşacak mısın?	□ D □ Y Sende bu sorunun cevabı var mı?
□ D □ Y Sınıf ta herkes sessizce öğretmeni dinliyordu.	□ D □ Y Evdeki çiçekleri suladım da balkondakileri unuttum.

2 Boşluklara uygun olanı yazınız: -de/-da eki ya da de/da bağlacı.

1. Mert ___ bizimle gelecekmiş.	6. Anahtar çekmece___ duruyor.
2. Kışın Uludağ'___ kayak yaptık.	7. Senin fikrin___ çok güzel.
3. Defterim okul___ kalmış.	8. Akşam sekiz___ buluşalım.
4. Ben___ bu habere şaşırdım.	9. Kütüphane___ sessiz olmalıyız.
5. Sokak___ kimse görünmüyordu.	10. Ece___ ödevini erken bitirdi.

3 Yanlış yazılmış bölümü bulup cümleyi doğru biçimde yeniden yazınız.

Verilen cümle	Doğru yazılışı
Bizimde bu geziye katılmamız gerekiyor.	.....
Annem mutfak da yemek hazırlıyordu.	.....
Toplantı da benim önerim de konuşuldu.	.....
Çanakkale de iki gece konakladık.	.....
Sen deki anahtar bu kapıyı açmıyor.	.....
Onlarda mı bizimle gelecekler?	.....

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

-ki: Sözcüğün parçası mı, bağlaç mı?

Kuralı karşılaştıralım

• Sıfat yapan veya bir varlığın yerini tutan -ki bitişik yazılır: masadaki, dünkü, seninki.

• Bağlaç olan ki ayrı yazılır: Biliyorum ki başaracaksın.

• Bağlaç olan ki çoğu zaman iki yargıyı birbirine bağlar. belki, çünkü, halbuki, mademki, sanki, oysaki kalıplaşmış biçimde bitişik yazılır.

1 Altı çizili kullanımın görevini yazınız: EK / BAĞLAÇ / KALIPLAŞMIŞ.

1. Dünkü gezi beklediğimizden uzundu. _____	6. Dolaptaki mont seninki mi? _____
2. Öyle sessizdi ki saatin sesi duyuluyordu. _____	7. Halbuki bize geleceğini söylemişti. _____
3. Belki yarın yeniden deneriz. _____	8. Anladım ki acele etmek işe yaramıyor. _____
4. Bahçedeki bankın boyası yenilenmiş. _____	9. Mademki başladın, çalışmayı tamamla. _____
5. Benimki kırmızı, onunki maviydi. _____	10. Akşamki gösteri saat sekizde başlayacak. _____

2 Doğru cümleye 'Doğru' yazınız; yanlış cümleyi düzelterek yeniden yazınız.

Verilen cümle	Doğru yazılışı
Koridorda ki panoları dikkatle inceledik.	.....
O kadar hızlı koştu ki, kimse ona yetişemedi.	.....
Bilmem ki neden bu kadar gecikti.	.....
Masada ki kalem benim ki değil.	.....
San ki bütün kuşlar aynı anda havalandı.	.....
Duydumki yarışmada birinci olmuşsun.	.....

3 Yazım doğruysa D, yanlışsa Y işaretleyiniz.

□ D □ Y Yarınki sınava birlikte çalışalım.	□ D □ Y Baktımki otobüs çoktan gitmiş.
□ D □ Y Demek ki anahtarı evde unutmuşum.	□ D □ Y Duvardaki saat durmuştu.
□ D □ Y Parkta ki çocuklar neşeyle oynuyordu.	□ D □ Y Çünkü hava birden soğudu.
□ D □ Y Senin ki benimkinden daha ağır.	□ D □ Y Masadaki defter benimki değil.
□ D □ Y Oysaki bütün hazırlıkları tamamlamıştık.	□ D □ Y Düşündümki bu çözüm daha kolay.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Soru eki her zaman ayrı yazılır

Kural ve anlam

• mi/mı/mu/mü kendinden önceki sözcükten ayrı, kendinden sonra gelen eklerle bitişik yazılır: geldi mi, gelecek misin, okuyor muydu.

• Ünlü uyumuna göre biçim değiştirir. Cümleye soru, zaman, koşul veya pekiştirme anlamı katabilir.

• Soru eki hangi ögeden sonra kullanılırsa soru o ögeye yönelir: Ece mi geldi? / Ece geldi mi?

1 Cümledeki mi ekinin kattığı anlamı yazınız: SORU / ZAMAN-KOŞUL / PEKİŞTİRME.

1. Kapıyı açtın mı beni çağır. _____	6. Sessiz mi sessiz bir sokaktı. _____
2. Bu resmi sen mi çizdin? _____	7. Akşam oldu mu lambalar yanar. _____
3. Güzel mi güzel bir masal anlattı. _____	8. Yarın bizimle gelecek misiniz? _____
4. Yağmur başladı mı eve döneriz. _____	9. Onu daha önce gördün mü? _____
5. Çantayı sınıfta mı unuttun? _____	10. Uzun mu uzun bir yolculuktu. _____

2 Doğru cümleye 'Doğru' yazınız; yanlış cümleyi düzelterek yeniden yazınız.

Verilen cümle	Doğru yazılışı
Bu sabah kahvaltı yaptınmı?	.....
Bize yardım eder misiniz?	.....
Defterimi sen mi aldın?	.....
Toplantı bitmişmiydi?	.....
Bu kadar hızlı koşulurmu?	.....
Soruyu anlamadı mıki yeniden sordu?	.....

3 Verilen cümleyi, parantezdeki sözcüğü sorgulayacak biçimde yazınız.

Eren dün kütüphanede kitap okudu. (Eren) _____

Eren dün kütüphanede kitap okudu. (kütüphanede) _____

Eren dün kütüphanede kitap okudu. (kitap) _____

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Yazım dedektifi

1 Metindeki 6 yazım yanlışını bulunuz ve metni aşağıya doğru biçimde yazınız.

Geçen hafta sınıfça müzeye gittik. Müze de ki eski eşyaları görünce hepimiz şaşırdık. Rehber, ‘Siz de geçmişte yaşamayı ister miydiniz?’ diye sordu. Ece, vitrinde ki saati gösterip ‘Bu saat hâlâ çalışıyor mu ki?’ dedi. Ben de saatin yanında ki etiketi okudum. Meğer saat, yüz yıl önce Ankara da yapılmış. Dönüşte öğretmenimiz, ‘Gördüklerinizi defterinize yazdınızmı?’ diye sordu. Sınıfa geldik mi herkes notlarını paylaşacaktı; fakat Kereminki ev de kalmıştı.

2 Cümlelerin yazımı doğruysa D, yanlışsa Y kutusunu işaretleyiniz.

1. □ D □ Y Okulda beni bekle.	10. □ D □ Y Evdeki saat durmuş.
2. □ D □ Y Ece'de bize katıldı.	11. □ D □ Y Duydumki kazanmış.
3. □ D □ Y Bahçede ki kedi uyuyor.	12. □ D □ Y Uzun mu uzun bir yoldu.
4. □ D □ Y Biliyorum ki gelecek.	13. □ D □ Y Ankara da kar yağıyor.
5. □ D □ Y Geldinmi haber ver.	14. □ D □ Y Masada iki kalem var.
6. □ D □ Y Ben de seni aradım.	15. □ D □ Y Madem ki geldin, otur.
7. □ D □ Y Yarın ki gezi iptalmiş.	16. □ D □ Y Seninki daha yeniymiş.
8. □ D □ Y Belki bize uğrar.	17. □ D □ Y Okuyor muydunuz?
9. □ D □ Y Sende mi kalacak?	18. □ D □ Y Park ta kimse yoktu.

3 Her satırdaki iki boşluğu doğru biçimde tamamlayınız.

1. Sınıf___ herkes hazırdı; Duru___ biraz geç kaldı.	
2. Raf___ kitap senin___, yoksa benim___?	
3. Eve geldin___ çantanı oda___ bırakma.	
4. Anladım___ bu konu sandığım kadar zor değilmiş.	
5. Sen___ bizimle gelir misin, yoksa ev___ mi kalacaksın?	

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

De - Ki - Mi | Test 1

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde de hem bulunma eki hem bağlaç olarak doğru kullanılmıştır?

A) Okulda düzenlenen yarışmaya kardeşimde katıldı.

B) Bahçede Ece de bize yardım etti.

C) Ev de kalan çantayı masada buldum.

D) Kütüphanede ki kitabı Ali de okudu.

2. Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?
I. Akşamki gösteriye sen de gelecek misin?
II. Masada ki dosyayı müdür de inceledi.
III. Eve vardın mı beni mutlaka ara.
IV. Madem ki başladın, işi bitirmelisin.

A) Yalnız II

B) II ve IV

C) I ve III

D) I, II ve IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ki diğerlerinden farklı görevde kullanılmıştır?

A) Duydum ki yarın yola çıkıyormuşsun.

B) Bahçedeki ağaçlar bu yıl erken çiçek açtı.

C) Öyle yorulmuş ki konuşacak hâli kalmamış.

D) Biliyorum ki verdiğin sözü tutacaksın.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru ekinin yeri, parantezde belirtilen ögeyi sorgulamaktadır?

A) Ayşe kitabı dün mü bitirdi? (kitabı)

B) Ayşe mi kitabı dün bitirdi? (Ayşe)

C) Ayşe kitabı mı dün bitirdi? (dün)

D) Ayşe kitabı dün bitirdi mi? (Ayşe)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hiçbir yazım yanlışı yoktur?

A) Sınıfta ki öğrenciler de soruyu çözebildi mi?

B) Sınıftaki öğrencilerde soruyu çözebildi mi?

C) Sınıftaki öğrenciler de soruyu çözebildi mi?

D) Sınıftaki öğrenciler de soruyu çözebildimi?

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde de, ki ve mi doğru yazılmıştır?

A) Evde ki kutuyu sen de açtınmı?

B) Evdeki kutuyu sende açtın mı?

C) Evdeki kutuyu sen de açtın mı?

D) Ev deki kutuyu sen de açtın mı?

7. Numaralanmış cümlelerin kaç tanesinde yazım yanlışı vardır?
I. Sabah oldu mu yola çıkarız.
II. Halbuki bizi bekleyecekti.
III. Çantam araba da kalmış.
IV. Dünkü haberi sen de duydun mu?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

De - Ki - Mi | Test 2

8. ‘Çantamı sınıf___ unuttum; arkadaşım___ benim için almış.’ cümlesindeki boşluklara sırasıyla hangileri getirilmelidir?

A) da - da

B) da - de

C) ta - da

D) ta - de

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mi soru anlamı katmamıştır?

A) Bu kalemi sen mi aldın?

B) Sabah oldu mu kuşlar ötmeye başlar.

C) Toplantıya müdür de katıldı mı?

D) Bizi yarın arayacak mısınız?

10. Numaralanmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?
‘Dünkü(1) toplantıda(2) öğrendimki(3) seninki(4) de kaybolmuş.’

A) Yalnız 3

B) 2 ve 3

C) 3 ve 4

D) 1, 3 ve 4

11. Aşağıdaki düzeltmelerden hangisi yanlıştır?

A) Ankarada → Ankara'da

B) evde ki → evdeki

C) geldinmi → geldin mi

D) madem ki → madem ki

12. ‘Sokakta kimse kalmadı mı?’ cümlesindeki -ta ve mı için hangisi doğrudur?

A) İkisi de kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

B) -ta bitişik, mı ayrı yazılır.

C) -ta ayrı, mı bitişik yazılır.

D) İkisi de ayrı yazılır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç olan de çıkarıldığında cümlenin temel yapısı bozulmaz?

A) Çantam dolapta kaldı.

B) Kardeşim de bizimle geliyor.

C) Bahçede çocuklar oynuyor.

D) Saat sekizde buluşalım.

14. ‘Ece___ kütüphane___ kitabı bitirdi___?’ cümlesindeki boşluklara sırasıyla hangileri getirilmelidir?

A) de - de ki - mi

B) de - deki - mi

C) de - deki -mi

D) -de - de ki - mi

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026